

A költségvetés

A költségterv alapelemei

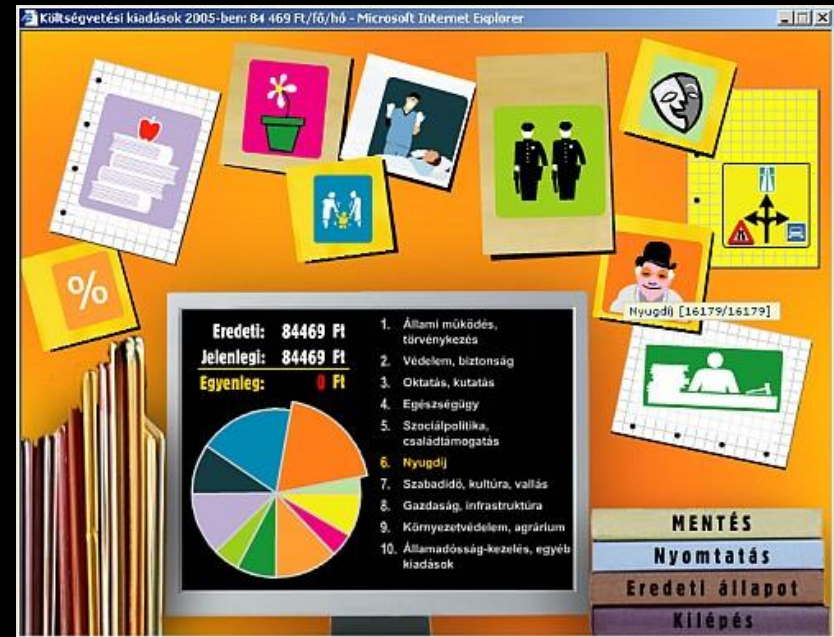
MI A KÖLTSÉG?

1. A termelés érdekében felhasznált eszközök pénzben kifejezett értéke.
2. Egy adott teljesítmény érdekében felhasznált munka és egyéb termelési tényező pénzben kifejezett értéke.
3. Élő és holt munkaráfordítás pénzben kifejezett értéke.
4. A bevételszerző tevékenységet folytató magánszemély által naptári évben ténylegesen kifizetett és szabályszerűen igazolt kiadásainak összege, melyek a tevékenységgel közvetlenül összefüggnek.

KÖLTSÉGEK CSOPORTOSÍTÁSA

I. Költségnevek szerint:

1. anyagköltség
2. igénybe vett szolgáltatás
3. egyéb szolgáltatások értéke
4. bérköltség
5. személy jellegű egyéb kifizetések
6. bérjárulékok
7. értékcsökkenési leírás

II. Tervezés, elszámolási mód szerint

1. Közvetlen költség: a költség keletkezésekor tudjuk, hogy mit terhel

2. Közvetett költség

III. Összetétel, illetve összetettségük szerint

1. egyszerű (elemi): további részekre nem bontható (pl. anyagköltség)
2. összetett: több elemi költséget tartalmaz (pl. karbantartási költség)

IV. Termeléshez való viszonyuk szerint

1. Fix költségek
2. Változó költségek

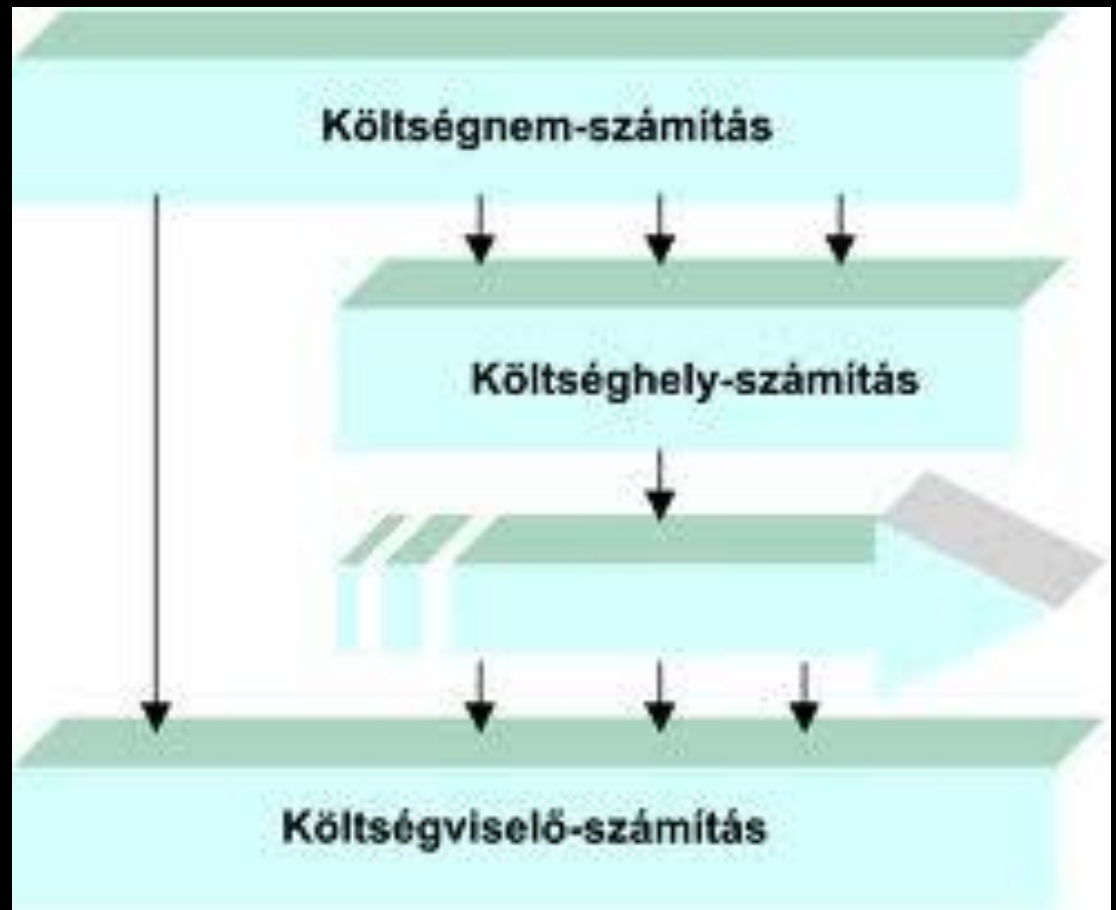
V. Termelési folyamattal való kapcsolatuk szerint

1. alapköltség: adott termeléssel kapcsolatban merül fel
2. járulékos költség

VI. Felmerülési helyük szerint

1. költséghelyenként
2. költségviselők szerint

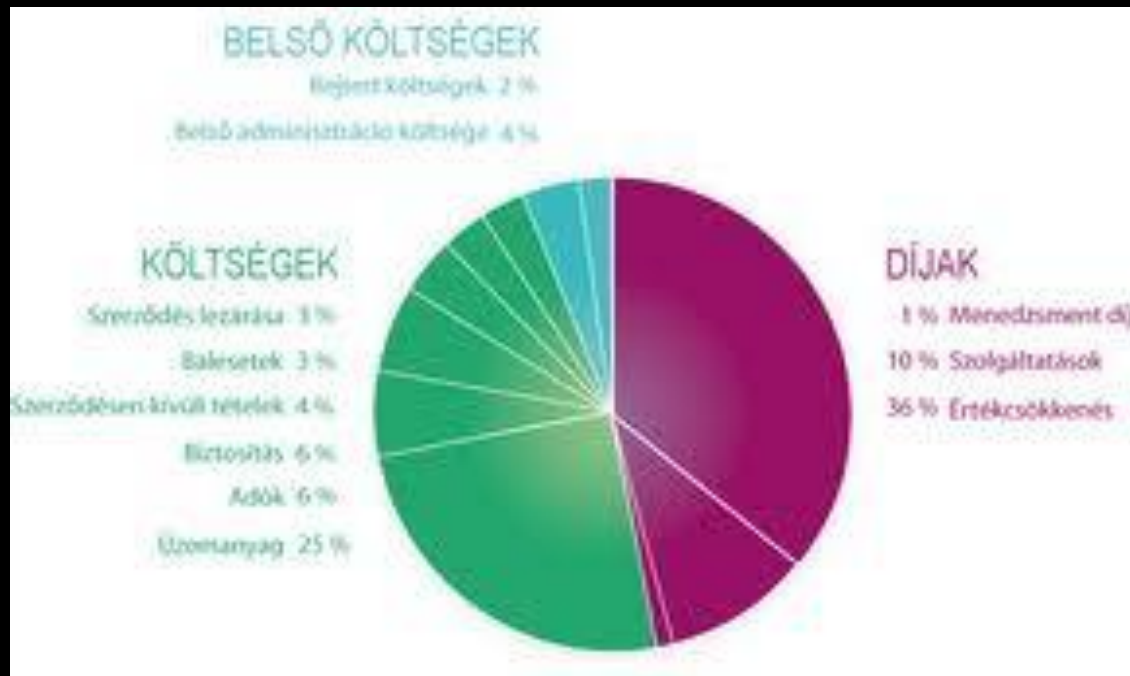

VII. Tevékenység jellege szerint

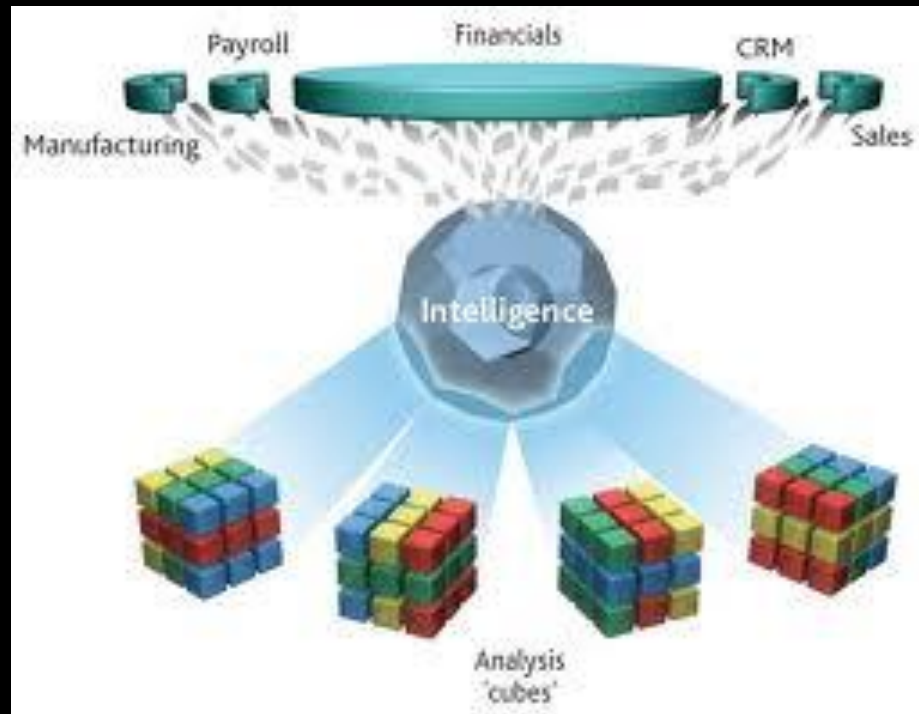
1. alaptevékenység költségei

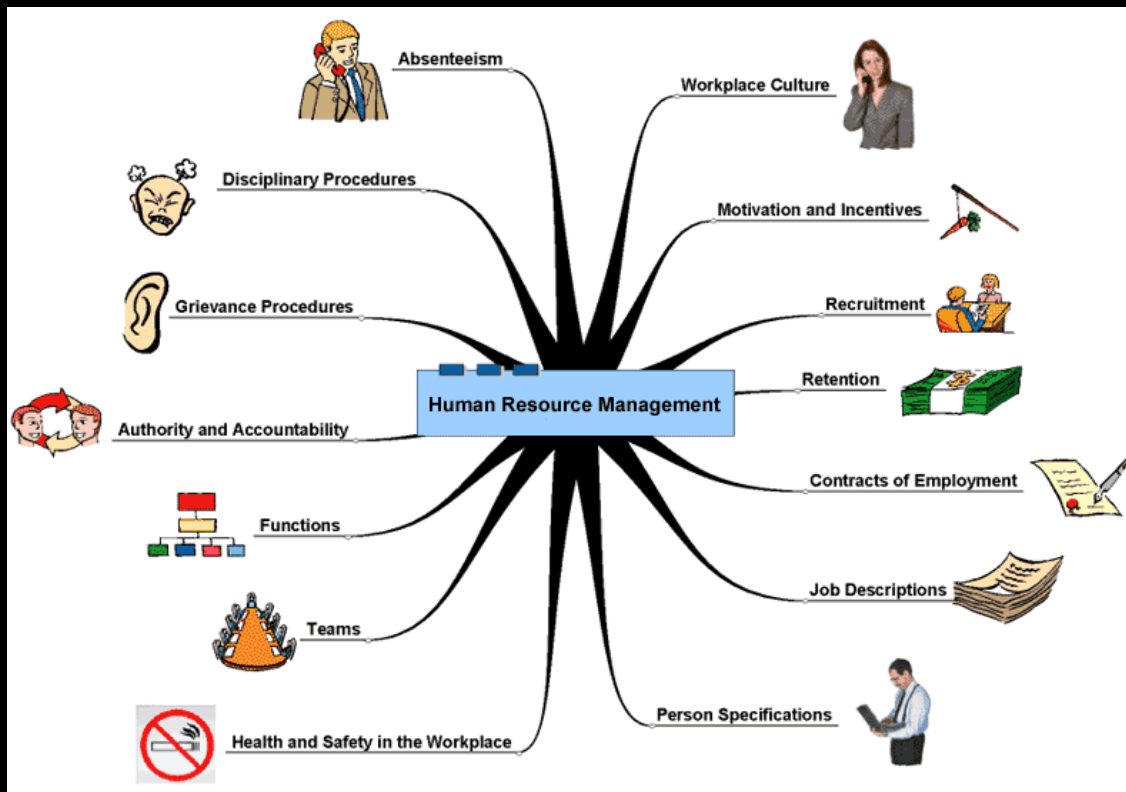
2. alaptevékenységen kívüli tevékenységköltségek

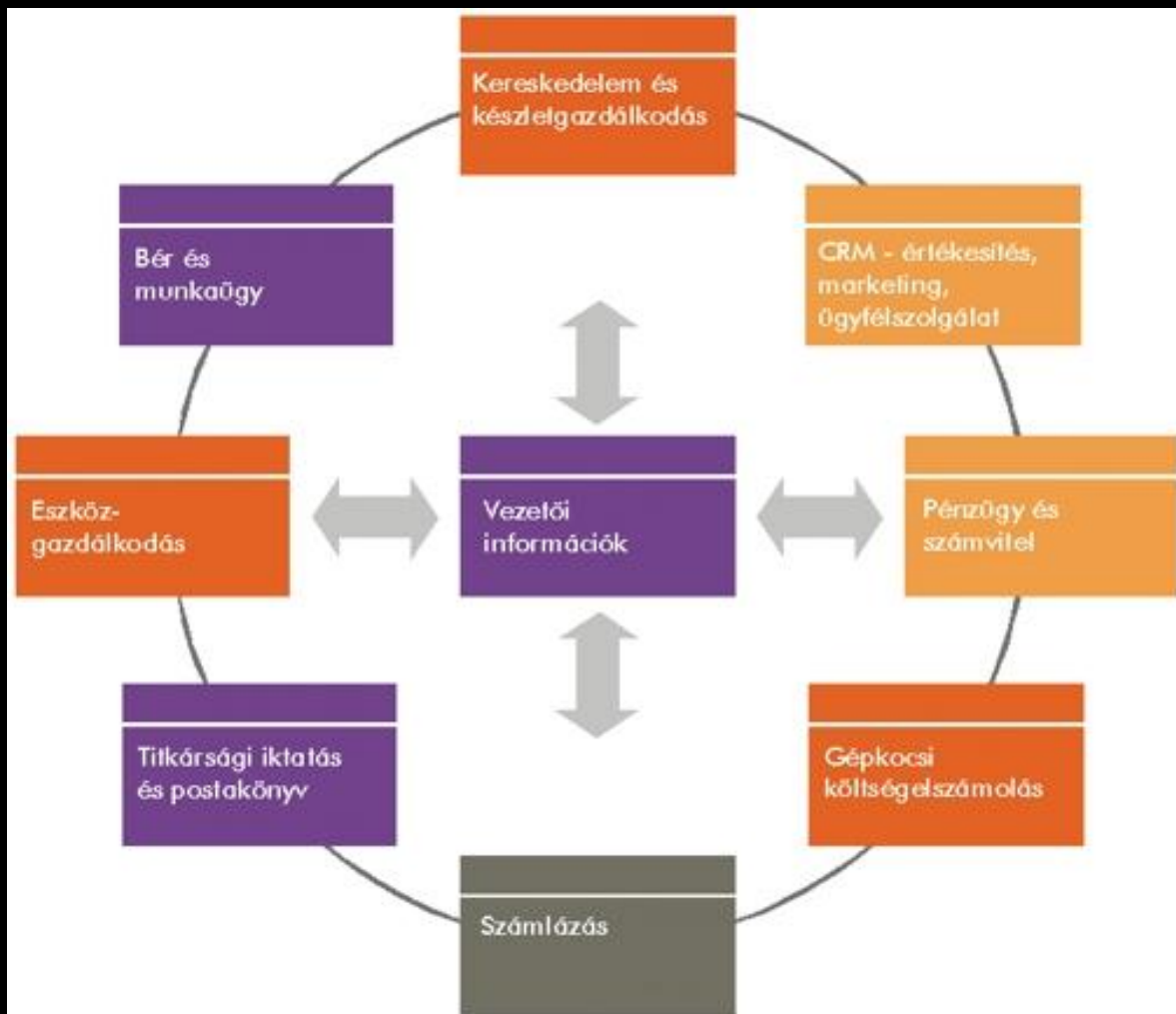
A KÖLTSÉG KALKULÁCIÓ

A költség kalkuláció lényege, hogy be kell azonosítani minden olyan tevékenységet, amely egy termék előállításakor, vagy egy szolgáltatás nyújtásakor végrehajtásra kerül.

A következő lépés, hogy a tevékenység elvégzéséhez szükséges erőforrások meghatározásra kerülnek, majd a tevékenység elvégzésekor felmerülő ún. saját jogú költségeket rendeljük a termékhez, illetve szolgáltatáshoz.

A termék, szolgáltatás egyedi ún. fajlagos költsége így már azokat az elemeket tartalmazza, amelyeket az előállítás indokol.

2011.12.15.

Sziráki Sz Gábor: Költségvetési terv
alapelemei

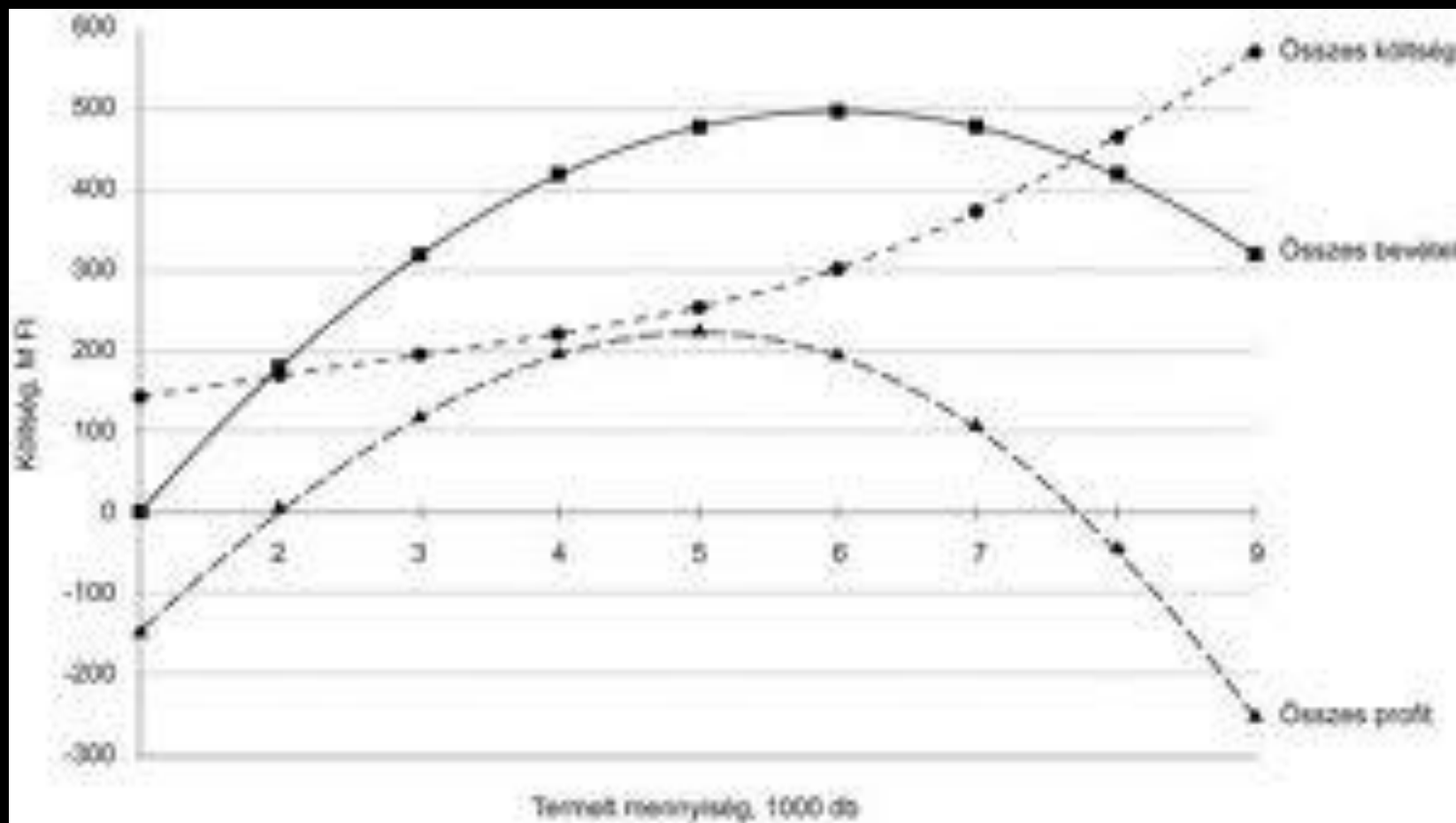
Árképzési módszerek

1. Ideális (marginális elemzésen alapuló) árképzés

A módszert használó vállalatok felmérik az adott termékekre vonatkozó jelenlegi és várható keresletet, és a költségek kalkulációját.

A két oldal közötti megfeleltetést a marginális módszer segítségével határozzák meg. Ennek megfelelően azt az árat keresik, amelyen a vállalat maximalizálni tudja a profitjának mennyiségét.

A határelemzés szerint egy vállalat akkor ad el optimálisan, ha $MR = MC$, azaz a határbevétel egyenlő a határköltséggel.

2. Költségalapú árképzés

Költségalapú árképzésnél a termelési költségek jelentik az árképzés bázisát, s a termékegységre jutó költségre különféle módon kalkulálható a haszon.

Haszonkulcsos (vagy költség-plusz) típusú árképzésnél a termék előállítási költségeihez hozzáadnak egy szokásos kulcs szerinti hasznot. A kulcs nagyobb a szezonális cikkekénél, és a nagy értékű termékekénél, alacsonyabb a haszonkulcs a gyorsan mozgó termékekénél.

3. Igazodó árképzés

Igazodó árképzés során a vállalat az árat a versenytársak árainak figyelembe vételével alakítja ki. Különleges esetek:

Tender kiírásakor: a versenytársak árai jelentik a felső korlátot (ilyenek még a diszkont üzletek).

Van, amikor a versenytárs árai az **alsó határt jelentik** (pl. presztízstermékeknel és szolgáltatásoknál).

4. Keresletvezérelt árképzés

4. Keresletvezérelt árképzés

Az árak nem a költségekhez vagy a konkurenciához igazodnak, hanem a kereslet felől, a fogyasztó árérzékeléséből és árelfogadásából kiindulva közelítjük meg az árkalkulációt, ezért ezt a módszert keresleten alapuló, vagy keresletvezérelt módnak hívjuk.

Elismert ár az az ár, amit a fogyasztók megfelelőnek tartanak egy adott termékre. Ennek megállapításában nyújt segítséget az észlelési térkép, amely olyan elemzési eszköz, amely koordináta-rendszerben ábrázolja a termékek fogyasztó általi minősítését. A függőleges tengelyen a termék minőségi jellemzőit, a vízszintes tengelyen a termék árát ábrázolva vizuálisan megjeleníthetjük, hogy milyenek észlelik a fogyasztók termékünket a többi termék között, a termék ára és minősége alapján.

